

พระราชดำรัส^(๑)

ในโอกาสที่ประธานศาลปกครองสูงสุด^(๒) นำตุลาการศาลปกครองสูงสุด
และตุลาการศาลปกครองชั้นต้น ตำแหน่งตุลาการศาลปกครองกลาง
เข้าเฝ้าฯ ถวายสัตย์ปฏิญาณก่อนเข้ารับหน้าที่
ณ ห้องประชุม ชั้น ๑๔ อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช
วันจันทร์ ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓

ท่านทั้งหลายได้เปล่งวาจา เป็นการปฏิญาณ ในฐานะผู้พิพากษา คือคนที่จะต้อง
ตัดสินอะไรที่ควรที่ไม่ควร ที่ดีที่ไม่ดี. การที่ท่านได้ปฏิญาณนี้มีความสำคัญอยู่ไม่น้อย คือท่าน
ต้องจัดการให้ปัญหาในการปกครองของประเทศเป็นไปโดยเรียบร้อย และท่านมีอำนาจที่จะตัดสิน
ที่จะพิพากษา ซึ่งหมายความว่าท่านจะต้องชี้แจงว่าจะอะไรควรไม่ควร. ฉะนั้น เป็นงานที่ท่าน
ต้องทำด้วยความละเอียดรอบคอบ และด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อให้ประเทศชาติมีความเป็นธรรม.
ความเป็นธรรมนี้ ก็หมายความว่า ทำอะไรที่เป็นจริง ที่เรียบร้อย ที่จะทำให้อยู่ได้ มีความอยู่เย็น
เป็นสุข. ฉะนั้น งานของท่านก็มีความสำคัญไม่น้อย.

การพิพากษาเป็นหน้าที่ของท่านผู้ที่เป็นสมาชิกของศาล จะต้องพิพากษาด้วยความ
เป็นธรรม เพื่อความเป็นธรรม. เป็นธรรมนี้ หมายความว่า อะไรที่เรียบร้อย ที่ถูกต้อง ที่ทำให้
ทุกสิ่งทุกอย่างดำเนินไปโดยดี. เพราะฉะนั้นท่านก็มีหน้าที่สำคัญ และจะต้องทำตามคำปฏิญาณ
ที่ท่านได้กล่าว. ในหน้าที่ของท่าน ต้องจำว่าท่านได้ปฏิญาณตนว่า จะทำทุกสิ่งทุกอย่างด้วยความ
เป็นธรรม. ความเป็นธรรมนี้ ก็หมายความว่าอะไรที่เรียบร้อย ซึ่งเป็นการปฏิบัติไม่ใช่ง่าย เพราะว่า
แต่ละคนมีความคิดแตกต่างกัน. ถ้าไม่มีความคิดแตกต่างกัน ก็ไม่มีการตัดสินคดี แต่ว่ามีคดี
ก็หมายความว่ามีความคิดแตกต่างกัน. ฉะนั้น ท่านจะต้องมาพิจารณาอะไรที่แตกต่างกัน
และให้เห็นว่าอะไรที่ควรจะทำ โดยที่เป็นกลาง ที่เป็นความจริง ที่เป็นความยุติธรรม.

ความยุติธรรมนี้ ก็หมายความว่าการยุติในธรรม คือตัดสินว่าอะไรเป็นธรรม อะไร
ไม่เป็นธรรม ซึ่งดูจะง่าย แต่ความจริงไม่ง่าย เพราะว่าแต่ละคนมีความคิดของตัวเอง. ถ้าใครที่นึกคิด
ในทางของตัวเอง ก็นึกว่าของตัวเองเป็นยุติธรรม. ความจริงยุติธรรมมีอย่างหนึ่ง อย่างเดียว คือความ
เป็นยุติธรรม ซึ่งก็น่าจะง่าย แต่แท้จริงไม่ง่าย เพราะแต่ละคนนึกถึงความยุติธรรมแก่ตัว. แท้จริง
ความยุติธรรมนี้มีอันหนึ่งอันเดียว แต่ความต้องการของแต่ละคนมีหลายอย่าง. ความต้องการ
ของแต่ละคนต่าง ๆ กัน แต่ท่านจะต้องอยู่ตรงกลาง. บางทีท่านถูกว่าถูกกล่าว ว่าท่านเป็นคนที่ไม่ดี
เพราะว่าไปตัดสินในสิ่งที่ไม่ได้เป็นที่พอใจของอีกฝ่าย แต่ท่านอยู่ตรงกลาง. อันนี้เป็นข้อสำคัญ

---

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) นายอักษราทร จุฬารัตน

ของผู้ที่ทำหน้าที่ทางยูติธรรม ต้องเป็นกลาง. แล้วเป็นกลางนี้ยากมาก เพราะต้องมีความคิดที่เป็นกลางนั่นเอง. ฉะนั้น ท่านต้องเหนียวแน่นในความเป็นกลาง เหนียวแน่นในความยูติธรรม. ถ้าท่านทำได้ ท่านก็ได้ทำหน้าที่ของท่าน. แต่ถ้าทำไม่ได้ เท่ากับท่านทรยศต่อความยูติธรรม.

การทรยศนี้ ไม่มีใครอยากจะทำ เพราะทรยศเป็นความไม่ดี เป็นความน่าเกลียด. ฉะนั้น ท่านต้องพิจารณาว่า ท่านปณิธานที่จะรักษาความยูติธรรม ก็ต้องทราบว่าคุณยูติธรรมเป็นอะไร. แต่ละคดีเขามีความยูติธรรมของคดีนั้น ซึ่งถ้าท่านพิจารณา แล้วคนคิดว่าอะไรเป็นยูติธรรม ซึ่งก็คืออะไรที่เป็นกลาง ที่ถูกต้อง ท่านก็ชนะในความจริง. ฉะนั้น ท่านต้องรักษาความยูติธรรมนี้ และปฏิบัติด้วยความกล้าหาญ เหนียวแน่น. แต่ถ้าท่านไม่มีความกล้าหาญ ด้วยประการใดก็ตาม จะเป็นเรื่องของความไม่ยูติธรรมในตัวท่าน หรือด้วยความโง่เขลา ควรจะพิจารณาให้ดี ต้องทำด้วยความฉลาด และทำด้วยความเป็นกลางแท้ ๆ. ทั้งนี้ ท่านก็จะทำตามหน้าที่ที่ท่านเป็นผู้พิพากษาในศาล. ฉะนั้น ก็ขอให้ท่านพิจารณาให้ดี. ทุกสิ่งทุกอย่างที่ได้พิจารณา ตั้งแต่ท่านได้เรียนในวิชาของท่าน ทุกสิ่งที่ท่านได้ตั้งใจของท่าน จนกระทั่งทุกสิ่งทุกอย่างที่ท่านได้ปณิธานเมื่อตะกี้นี้ ต้องให้ทำถูกต้อง จะเป็นทางที่ท่านได้ทำหน้าที่แท้จริงของท่าน. ถ้าไม่ทำเป็นการทรยศ. ทรยศกับใคร ทรยศต่อตัวท่านเอง ต่ออาชีพของท่าน. ฉะนั้น การทรยศนั้น คนก็เห็นไม่ดีทั้งนั้น. ต้องพยายามที่จะทำอะไรโดยที่ยูติธรรม โดยที่เป็นคนที่สุจริต เป็นคนที่มีความรู้ และเป็นคนที่ทำด้วยความซื่อสัตย์.

ก็ขอให้ท่านได้ปฏิบัติงานต่อไปด้วยความซื่อสัตย์ ด้วยความฉลาด และด้วยความสามารถที่จะรักษาความยูติธรรม. ก็ขอให้ท่านได้มีความสำเร็จในงานการนี้ตลอดเวลาที่ท่านทำงาน และทุกเวลา ทุกเมื่อ จนกระทั่งที่ท่านจะสิ้นชีวิต ต้องรักษาความยูติธรรมนี้. ก็ขอให้ท่านสามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่เป็นการดีสำหรับแต่ละท่าน และเป็นการดีสำหรับประเทศชาติ ทำให้ประเทศชาติมีความสงบ สงบสุขได้. ก็ขอให้ท่านสามารถปฏิบัติด้วยความสำเร็จตลอดต่อไป. จะเป็นในหน้าที่ของท่าน นอกหน้าที่ของท่าน ทุกเมื่อ ท่านต้องมีความยูติธรรมนี้อยู่ในตัว. ขอให้ท่านมีความสำเร็จ.